

Tomasz Norek, Kesra Nermend

Wstęp

Ekonomiczne Problemy Usług nr 106, 7-8

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wstęp

Dynamiczne zmiany zachodzące we współczesnej gospodarce, związane z procesami transformacji gospodarki industrialnej do zupełnie nowej formy, to jest gospodarki opartej na wiedzy, wpływają w zasadniczy sposób na funkcjonowanie wszystkich podmiotów działających w jej obrębie. Rozwój gospodarczy wpływa również w istotny sposób na przeobrażenia społeczne zarówno w wymiarze regionalnym, jak i globalnym.

Obecny rozwój gospodarczy determinowany jest szeregiem czynników, z których jednym z najistotniejszych jest postęp i jego główna siła napędowa, czyli rozwój technologii informatycznych (IT). Współcześnie IT – ze względu na szerokie i ciągle rosnące spektrum wykorzystania – jest bardzo różnie definiowane. Posługując się jedną z najszerszych definicji, IT można określić jako: *dziedzinę wiedzy obejmującą informatykę (włącznie ze sprzętem komputerowym oraz oprogramowaniem używanym do tworzenia, przesyłania, prezentowania i zabezpieczania informacji), telekomunikację, narzędzia i inne technologie związane z informacją. Dostarcza ona użytkownikowi narzędzi, za pomocą których może on pozyskiwać informacje, selekcjonować je, analizować, przetwarzać, zarządzać i przekazywać innym ludziom.*

Tak rozumiane IT jest głównym kreatorem jednego z najbardziej widocznych przejawów zmian dokonujących się we współczesnej gospodarce, czyli rozwoju gospodarki elektronicznej. Rozwój tej formy prowadzenia czy też wspomagania działalności gospodarczej – często określanej jako e-gospodarka – współcześnie zasadniczo wpływa nie tylko na sposób działania i konkurowania poszczególnych przedsiębiorstw, ale oddziałuje na zmiany dokonujące się w gospodarce w ujęciu sektorowym oraz przestrzennym (regionalnym).

Znaczenie rozwoju technologii informatycznych podkreśla fakt, że Rada Europejska konsekwentnie od roku 2000 wskazuje, że jednym z kluczowych czynników gospodarczego i politycznego sukcesu Unii Europejskiej jest właściwe wykorzystanie technologii informacyjnej. Uszczegółowieniem tego jest Strategia Lizbońska, która nadaje technikom informacyjnym miano „motoru” napędzającego wzrost i konkurencyjność gospodarki. W znanym raporcie Grupy Wysokiego Szczebla pod przewodnictwem W. Koka napisano wprost: *żeby zapewnić przyszły wzrost gospodarczy, Unia Europejska potrzebuje kompleksowej i całościowej strategii, aby zintensyfikować wzrost sektora ICT i upowszechnienie technologii teleinformatycznych we wszystkich sektorach gospodarki.*

Powszechnie wskazuje się, że zastosowanie rozwiązań IT w konkretnych sytuacjach społecznych i gospodarczych pozwala na osiągnięcie istotnych korzyści zarówno ilościowych, jak i jakościowych. Wśród korzyści ilościowych najczęściej wymienia się: obniżenie kosztów działalności gospodarczej oraz oszczędności dla regionu (społeczeństwa, państwa) wynikające z lepszej kontroli i racjonalizacji procesów. Do jakościowych zalicza się: zadowolenie obywateli z lepszego dostępu do tradycyjnych usług, możliwości świadczenia nowych usług i korzystania z nich, możliwości zdobywania wiedzy i podnoszenia kwalifikacji (rozwoju osobowego) niezależnie od pochodzenia społecznego i geograficznego, udział w życiu społecznym i politycznym, eliminowanie podziału społecznego, renesans demokracji bezpośredniej.

Precyzyjne określenie wpływu technologii informacyjnych na życie społeczne i gospodarcze, a w szczególności na rozwój regionalny, nie jest zadaniem łatwym. Szacuje się, że IT odpowiada za jedną czwartą wzrostu PKB i 40% wzrostu produktywności w Unii Europejskiej, ale oczywiście występuje zróżnicowanie w efektach wpływu technologii informacyjnej na gospodarkę w poszczególnych krajach oraz regionach, co tłumaczy się zarówno stanem rozwoju społeczeństwa informacyjnego, jak i wielkością inwestycji w infrastrukturę IT.

W polskich realiach gospodarczych i administracyjnych wdrażanie nowoczesnych rozwiązań opartych na technologiach informacyjnych ma szczególne znaczenie, pozwala bowiem poprawiać konkurencyjność gospodarki i zmniejszać dzielący ją dystans do wiodących innowacyjnych gospodarek Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych czy też szeregu krajów azjatyckich. W tym kontekście istotne znaczenie ma możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych kierowanych właśnie na tworzenie i rozwój innowacyjnych rozwiązań IT.

Doniosłość zachodzących zmian oraz bezwzględna konieczność ich wdrażania zmuszają do prowadzenia szerokiego spektrum badań naukowych związanych z ich istotą. Badacze dokonują prób kreowania nowych technologii, wskazywania nowych (jeszcze nie wykorzystywanych obszarów zastosowania rozwiązań IT), analizy już istniejących rozwiązań technologicznych oraz oceny ich wpływu na funkcjonowanie gospodarki. Niniejsza publikacja jest taką właśnie próbą analizy i oceny wykorzystania technologii IT w szeregu wybranych obszarach działalności gospodarczej oraz w różnych aspektach społecznych.

dr Tomasz Norek, dr hab. inż. Kesra Nermend prof. US.